

RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA BOSHLANG'ICH TA'LIMDA PSIXOLOGIK XIZMATNI TAKOMILLASHTIRISH

Djurayeva Buvsara Abdumannonovna

Jizzax davlat pedagogika universiteti
Axborot texnologiyalari va tizimlari kafedrası
Pedagogika fanlari falsafa doktori(PhD)

Qurbonova Maftuna Xolboy qizi

Jizzax davlat pedagogika universiteti
Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi talabasi

Bultakova Dildora Ilyos qizi

Jizzax davlat pedagogika universiteti
Psixologiya yo'nalishi talabasi

Annotatsiya. Ushbu maqolada boshlang'ich sinf o'quvchilarining psixologik rivojlanishini qo'llab-quvvatlashda raqamli texnologiyalarning o'rni va ahamiyati tahlil qilingan. Raqamli vositalar yordamida psixologik xizmatni tashkil etishning afzalliklari, mavjud muammolar hamda ularni bartaraf etish bo'yicha takliflar keltirilgan. Maqola xalqaro ilmiy tadqiqotlar asosida tayyorlangan bo'lib, boshlang'ich ta'lim muhitida raqamli psixologik yondashuvlarning samaradorligi yoritilgan.

Kalit so'zlar: Boshlang'ich sinf, psixologik xizmat, raqamli texnologiyalar, ta'lim jarayoni, sun'iy intellekt, onlayn diagnostika, raqamli texnologiya.

Аннотация. В данной статье анализируется роль и значение цифровых технологий в поддержке психологического развития младших школьников. Представлены преимущества организации психологической службы цифровыми средствами, имеющиеся проблемы, а также предложения по их преодолению. Статья подготовлена на основе международных научных исследований и освещает эффективность цифровых психологических подходов в среде начального образования.

Ключевые слова: Начальная школа, психологическая служба, цифровые технологии, образовательный процесс, искусственный интеллект, онлайн-диагностика, цифровые технологии.

Annotation. This article analyzes the role and importance of digital technologies in supporting the psychological development of younger schoolchildren. The advantages of organizing a psychological service by digital means, the existing problems, as well as suggestions for overcoming them are presented. The article is based on international scientific research and highlights the effectiveness of digital psychological approaches in primary education.

Keywords: primary school, psychological services, digital technologies, educational process, artificial intelligence, online diagnostics, digital technologies.

Zamonaviy ta'lim tizimi inson omiliga, xususan o'quvchilarning psixologik holatini to'g'ri boshqarish va qo'llab-quvvatlashga qaratilmoqda. Raqamli texnologiyalar o'quv jarayonini individuallashtirish, o'quvchilarning hissiy muvozanatini saqlash va psixologik xizmatni samarali tashkil etishda muhim vosita hisoblanadi. Boshlang'ich sinf bosqichida bu jarayon ayniqsa ahamiyatli, chunki bola shaxsining asosiy ijtimoiy va hissiy jihatlarini aynan shu davrda shakllanadi [1].

Psixologik xizmatning zamonaviy holati va muammolari, so'nggi yillarda o'quvchilar uchun mo'ljallangan psixologik xizmat tizimida bir qator muammolar kuzatilmoqda: psixodiagnostika jarayonining sustligi, o'quvchi holatini muntazam kuzatish imkoniyatining cheklanganligi, o'qituvchi, psixolog va ota-onalar o'rtasida axborot almashinuvining sustligi, psixologlarning raqamli kompetensiyasi past darajada bo'lishi [4].

Raqamli texnologiyalar asosida tashkil etilgan psixologik xizmat o'quvchilarning psixik holatini real vaqt rejimida kuzatish va individual yondashuvni kuchaytirish imkonini beradi. Quyidagi yo'nalishlar buni amalda ta'minlaydi:

- Onlayn psixodiagnostika tizimlari — o'quvchilarning hissiy holatini tezkor baholash uchun mo'ljallangan interaktiv testlar va so'rovnomalar [5];
- Mobil psixologik ilovalar — stressni kamaytirish, diqqatni jamlash, hissiy muvozanatni saqlashga yordam beruvchi raqamli dasturlar;
- Sun'iy intellekt asosida ishlovchi tahlil vositalari — o'quvchilarning xulqi, mimikasi, nutqi yoki onlayn faoliyati asosida ularning psixologik holatini tahlil qilish imkonini beradi [3];
- Virtual trening va masofaviy maslahat xizmatlari — psixologik yordamni geografik yoki vaqt cheklovisiz taqdim etish imkonini beradi.

Ushbu yondashuvlar o'qituvchi, psixolog va ota-onalarning hamkorligini mustahkamlaydi, chunki ular o'quvchi haqida yagona raqamli axborot maydonida ishlaydi.

Boshlang'ich ta'limda raqamli texnologiyalar asosida psixologik xizmatni tashkil etishda quyidagi yechimlar muhim ahamiyat kasb etadi:

- Psixologik xizmat uchun maxsus raqamli platformalarni joriy etish — masalan, o'quvchilarning psixologik holatini monitoring qilish, natijalarni tahlil qilish va shaxsiy tavsiyalar beruvchi tizimlar [7].
- Psixolog va o'qituvchilarning raqamli kompetensiyasini oshirish — raqamli psixologik vositalardan foydalanish bo'yicha trening va kurslar tashkil etish [3].
- Axborot xavfsizligi va maxfiylikni ta'minlash — o'quvchilarning shaxsiy ma'lumotlarini himoya qilish, ma'lumotlar almashinuvida etik tamoyillarga amal qilish.
- Ota-onalar bilan onlayn hamkorlik tizimini rivojlantirish — ota-onalar uchun interaktiv platformalar va mobil ilovalar orqali o'quvchi holati haqida xabardorlikni oshirish [2].
- Raqamli psixologik rivojlanish kartasi yaratish — har bir o'quvchi uchun individual elektron portfel shakllantirish orqali uning rivojlanish dinamikasini tahlil qilish.

Xulosa qilib aytganda raqamli texnologiyalar asosida psixologik xizmatni tashkil etish zamonaviy ta'lim tizimining ajralmas tarkibiy qismi hisoblanadi. U o'quvchilarning ruhiy salomatligini saqlash, o'qishga bo'lgan qiziqishini oshirish va ijtimoiy moslashuvini qo'llab-quvvatlashda samarali natijalar beradi. Shu orqali ta'lim jarayoni yanada insonparvar, moslashuvchan va shaxsga yo'naltirilgan tus oladi. Boshlang'ich ta'limda raqamli psixologik xizmatni rivojlantirish o'quvchilarning psixologik barqarorligi, emotsional intellekti va ijtimoiy kompetensiyasini shakllantirishga yordam beradi[6].

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yhati

1. Djurayeva B.A. Sulaymanov H. Pardaboyeva Sh Ta'lim platformasidagi o'quv kurslari uchun elektron resurs yaratish. INNOVATION IN THE MODERN EDUCATION SYSTEM: a collection scientific works of the International scientific conference (25th October , 2024) – Washington, USA: "CESS", 2024. Part 233 – 236 p.
2. Clinical Child and Family Psychology Review (2025). Online parental collaboration in child psychological support systems, 28(4), 291–310.
3. Er, K., Genc, Z., & Yildirim, M. (2025). Artificial intelligence and emotional analytics in educational settings. Computers in Human Behavior Reports, 18, 101267.
4. Kundu, A., & Bej, T. (2025). Digital transformation in educational psychology: A systematic review. Journal of Educational Technology Systems, 54(1), 33–58.
5. Malynoshevska, I., & Melnyk, N. (2023). Online diagnostic systems in modern psychological practice. Psychological Research Journal, 28(2), 145–160.
6. Salikhova, N. R., Nabiullina, G. A., & Khuziakhmetov, A. N. (2020). Digital technologies in education and psychological development of children. Education and Information Technologies, 25(6), 5123–5142.
7. Sanina, A., & Rastorgueva, E. (2023). Development of digital psychological support platforms for primary education. Education and Psychology Review, 12(3), 74–88.